

PÕLLUMAJANDUSMASINAD
Taimekaitsepritsid
Kasutuses olevate pritside ülevaatus
Osa 2: Põõsaste ja viljapuude
pneumaatilised pritsid

Agricultural machinery. Sprayers
Inspection of sprayers in use
Part 2: Air-assisted sprayers for bush and tree
crops

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard on Euroopa standardi EN 13790-2:2003 “Agricultural machinery – Sprayers – Inspection of sprayers in use – Part 2: Air-assisted sprayers for bush and tree crops” ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde.

Standardi EN 13790-2:2003 tõlkis inglise keelest eesti keelde Eesti Maaviljeluse Instituudi (EMVI) teadur tehnikakandidaat Väino Jõgeva. Tõlke korrigeeris ja eestikeelsed terminid töötas välja emeriitprofessor Aimu Reintam.

Käesoleva standardi kavandi ettevalmistamisel osalesid EMVI põllumajandustehnika katselabori teadurid ja insenerid.

Standardi eestikeelse versiooni koostamise eesmärgiks on Euroopa standardis sisalduvate nõuete ja kontrollimeetodite kättesaadavaks tegemine eesti keeles, arvestades selle standardi eeldatavat ulatuslikku rakendust Eestis.

Standard on kasutatav peamiselt taimekaitsepretside korrastamisel ja ülevaatusel. Selle ettevalmistamine toimus Põllumajandusministeeriumi tellimusel.

Euroopa standard EN 13790-2:2003 on kasutusele võetud Eesti standardina EVS-EN 13790-2:2006, mis on kinnitatud Standardikeskuse 19.01.2006 käskkirjaga nr 3.

Standard EVS-EN 13790-2:2006 asendab jõustumisteatega vastuvõetud ingliskeelset Eesti standardit EVS-EN 13790-2:2003 ning jõustub selle kohta EVS Teataja 2006. aasta veebruarikuu numbris teate avaldamisega.

This standard contains an Estonian translation of the English version of the European Standard EN 13790-2:2003 “Agricultural machinery – Sprayers – Inspection of sprayers in use – Part 2: Air-assisted sprayers for bush and tree crops”. The European Standard EN 13790-2:2003 has the status of an Estonian National Standard.
--

Standardite reprodutseerimis- ja levitamiseõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

English version

**Agricultural machinery – Sprayers – Inspection of sprayers
in use – Part 2: Air-assisted sprayers
for bush and tree crops**

Matériels agricole – Pulvérisateurs – Contrôle des
pulvérisateurs en service – Partie 2: Pulvérisateurs à jet
porté pour arbustes et arboriculture

Landmaschinen – Pflanzenschutzgeräte – Prüfung von in
Gebrauch befindlichen Pflanzenschutzgeräten – Teil 2:
Spritz- und Sprühgeräte für Raumkulturen

This European Standard was approved by CEN on 25 March 2003.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Portugal, Slovakia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITE EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: rue de Stassart 36, B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS	5
1 KÄSITLUSALA.....	5
2 NORMATIIVVIITED.....	6
3 ÜLEVAATUS	6
4 KONTROLLINÕUDED JA -VIISID.....	6
4.1 Jõuülekande (ajami) osad ja ventilaator	6
4.2 Pump.....	7
4.3 Pritsimisvedeliku segamine.....	8
4.4 Pritsimisvedeliku mahuti (pritsi paak)	8
4.5 Mõõtmis-, juhtimis- ja reguleerimissüsteemid	9
4.6 Torud ja voolikud	10
4.7 Filtrid	10
4.8 Pihustid.....	11
4.9 Jaotumus.....	11
4.10 Ventilaator	12
5 KATSETUSVIISID.....	12
5.1 Pritsi ettevalmistamine	12
5.2 Katsetusseadmed ja -meetodid	13
6 ÜLEVAATUSE KOKKUVÕTE.....	14
7 KATSEPROTOKOLL	14
Lisa A (teatmelisa) Ülevaatuse kokkuvõte	15
Lisa B (teatmelisa) Katseprotokoll	17
Kasutatud kirjandus	20

EESSÕNA

Käesoleva dokumendi (EN 13790-2:2003) on ette valmistanud CENi tehniline komitee CEN/TC 144 "Põllu- ja metsamajanduse traktorid ja masinad", mille sekretariaati haldab AFNOR.

Käesolevale Euroopa standardile tuleb anda rahvusstandardi staatus identse tõlke või jõustumisteate avaldamisega hiljemalt novembriks 2003.a ja sellega vastuolus olevad rahvusstandardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt novembriks 2003.a.

Käesolev standard, üldnimetuse all "Põllumajandusmasinad. Taimekaitsepritsid. Kasutuses olevate pritside ülevaatus" sisaldab järgmisi osi:

Osa 1: Põllukultuuride pritsid

Osa 2: Põõsaste ja viljapuude pneumaatilised pritsid

Lisad A ja B on teatmelisad.

Viimaste aastate jooksul on mitmed riigid täiustanud viise kasutuses olevate põõsaste ja viljapuude pneumaatiliste pritside ülevaatuses. Sellesuunalisi arendusi riigiettevõtete poolt on põhjustanud taimekaitsevahendites kätkevad ohud, mistõttu taotletakse nende kasutamise vähendamist.

Ülevaatuses on kolm põhiargumenti:

- katsetöölise ohutus (miinimumnõuded, mis puudutavad tööliste ohutust tööseadmete kasutamisel, on toodud direktiivis 95/63/EÜ, mis muudab direktiivi 89/655/EMÜ, ja võib olla heaks kiidetud riiklike määrustega);
- väiksem võimalik risk reostada taimekaitsevahenditega keskkonda;
- kahjurite hea tõrje koos taimekaitsevahendite võimalikult väikese kuluga.

Üldnimetatud kolmas argument viitab sellele, et pritsi toimimiskatsed on tähtsad töötlemise tõhususe seisukohast, mis järelikult on tulus ka pritsi kasutajale.

Kasutamaks Euroopa põllumajandustootmises taimekaitsevahendeid ohutult, on vajalik määratleda nõuded ja katsetusviisid kasutuses olevatele taimekaitsepritsidele. See on oluline samm pärast standarditud nõuete kehtestamist uute seadmete jaoks, ohutusmeetmete (vaata EN 907) ja keskkonnareostuse võimalike riskide (vaata standardi EN 12761 osad 1 kuni 3) suhtes.

Vastavalt CEN/CENELEC sisereeglitele peavad käesoleva Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Luksemburg, Malta, Norra, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Slovakkia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

PÕLLUMAJANDUSMASINAD. Taimekaitsepritsid

Kasutuses olevate pritside ülevaatus

Osa 2: Põõsaste ja viljapuude pneumaatilised pritsid

Agricultural machinery. Sprayers. Inspection of sprayers in use

Part 2: Air-assisted sprayers for bush and tree crops

Käesolev standard on identne Euroopa standardiga EN 13790-2:2003 ja see on välja antud CEN-i loal. Euroopa standard EN 13790-2:2003 on võetud kasutusele Eesti standardina	This standard is identical with European Standard EN 13790-2:2003 and it is published with permission of CEN. The European Standard EN 13790-2:2003 has the status of an Estonian National Standard
---	--

Tõlgendamise erimeelsuste korral on kehtiv ingliskeelne tekst	In case of interpretation disputes the English text applies
---	---

SISSEJUHATUS

Nõuete ja viiside standardimine kasutuses olevate pritside ülevaatuks võtab arvesse mitte ainult pritsimiseadmete algupärast teostust, aga ka nende kasutamist, hooldamist ja korrashoidu. See on loogiline lüli uute kvaliteetsete seadmete ja hästi õpetatud ning asjasthuvitunud kasutajate vahel.

Kasutuses olevate pritside ülevaatus võib olla tehtud vabatahtlikkuse alusel või kohustuslikus korras. Mõlemal juhul on vajalik edasine ametlik või seaduslik üksikasjalik esitus, näiteks ülevaatu korraldamisel: missugused organisatsioonid on volitatud ülevaatus tegema, ajavahemikud ülevaatuste vahel jne. Et käesoleva Euroopa standardi üksikasjalikud kirjeldused tuginevad standarditel EN 907 ja EN 12761, siis võib juhtuda, et kasutusel olevad pritsid, mis on valmistatud enne standardite EN 907 ja EN 12761 jõustumist, ei täida (rahulda) käesolevas Euroopa standardis toodud kõiki nõudeid.

1 KÄSITLUSALA

Käesolev Euroopa standard määrab kindlaks nõuded ja nende kontrollimise viisid põõsaste ja viljapuude kasutuses olevate pneumaatiliste pritside ülevaatuks. See käsitleb peamiselt pritsi ohutust katsetöölisele, keskkonnareostuse võimalikku riski ja hea rakendusvõimaluse loomist.

Märkus. Miinimumnõuded, mis puudutavad töölise/operaatori ohutust tööseadmete kasutamisel, on toodud direktiivis 95/63/EÜ, mis muudab direktiivi 89/655/EMÜ, ning võivad olla heaks kiidetud riiklike määrustega.

2 NORMATIIVVIITED

Käesolev Euroopa standard sisaldab sätteid teistest publikatsioonidest dateeritud ja dateerimata viidena. Need normatiivviited on toodud vastavates kohtades tekstis ja publikatsioonid on loetletud alljärgnevalt. Dateeritud viidete korral rakendatakse nendesse publikatsioonidesse viidud parandusi või nende publikatsioonide uustöötlust ainult siis, kui need on käesolevasse Euroopa standardisse viidud muudatusega või uustöötlusel. Dateerimata viite korral kehtib kõige hilisem väljaanne (kaasa arvatud muudatused).

EN 837-1 Pressure gauges – Part 1: Bourdon tube pressure gauges – Dimensions, metrology, requirements and testing.

ISO 5682-2:1997 Equipment for crop protection – Spraying equipment – Part 2: Test methods for hydraulic sprayers.

3 ÜLEVAATUS

Nõustumine alljärgnevates jaotistes määratletud nõuetega peab olema kontrollitud visuaalselt (ülevaatusena), talitusproovidega ja mõõtmistega.

Märkus. Mõned selles standardis üksikasjalikult kirjeldatud katsed/testid nõuavad toiminguid, mis võivad tekitada ohtliku olukorra. Iga isik, kes sooritab katseid kooskõlas käesoleva standardiga, peab olema saanud täidetava töö liigile vastava väljaõppe. Järgima peab kõiki riiklikke määrusi ja tervishoiu- ning ohutusnõudeid.

4 KONTROLLINÕUDED JA -VIISID

4.1 Jõuülekanne (ajami) osad ja ventilaator

4.1.1 Traktori käitusvõllilt käitatava ajamivõlli ja selle ühendusliidese kaitseid peavad olema paigaldatud ja heas seisukorras:

- võlli eriosadel, universaalliigenditel ja lukustussüsteemidel ei tohi olla mingeid ülemäärase kulumise märke ja need peavad töötama laitmatult;
- kaitsete toime peab olema ilmne ja neil ei tohi paista mingeid kulumise märke, avasid, deformatsioone või rebestusi;
- käitusvõllilt käitatava ajamivõlli kaitsekatte pöörlemist vältiv seadis peab olema olemas ja töötama kindlalt.